

Una novel·la sobre el món de la cultura

Sense compassió

MANEL ALONSO

La compassió del dimoni.

Jordi Mata.

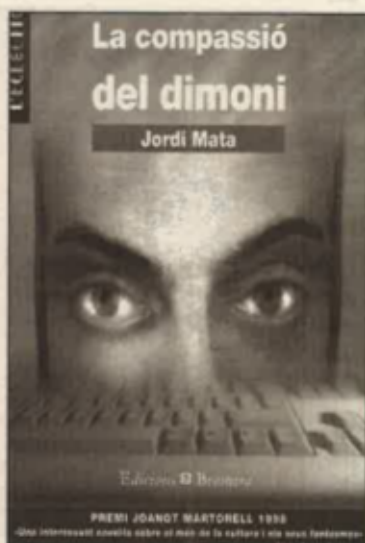
Bromera, Alzira, 1999.

DIVERSES són les motivacions que poden portar a un autor a escriure, s'ha parlat de la necessitat d'alçar acta d'un temps, d'amor, de vanitat i, fins i tot, de venjança.

Jordi Mata ha deixat —i així ho ha declarat per tot arreu— que fóra la venjança que guiara la seua ploma en escriure la seua darrera novel·la, *La compassió del dimoni*, premi Joanot Martorell 1998.

L'autor barceloní denuncia en la seua narració el fet que una sèrie de personatges mediocres, aprofitant la conjuntura històrica d'un temps, les relacions personals, etcètera, *trepfen* o es veuen catapultats fins a les més altes trones del poder cultural. Unes trones des de les quals, sense capacitat més que per al discurs, es dediquen a predicar, a elevar i a enderrocat escriptors, artistes, escoles i moviments. Personatges que es veuen convertits en mites intel·lectuals amb peus de fang però amb urpes de ferro que abunden en qualsevol cultura, i la nostra, tot i ser petita —o potser per ser-ho—, tampoc no se'n salva.

La darrera novel·la de Jordi Mata, un autor força premiat al País Valencià, fa un recorregut a través dels records d'un d'aquest personatges. Un individu, un petit senyor feudal de la cultura, que Mata ha submergit en una situació límit, acorralat i abandonat, immolat per la seua pròpia víctima. Una víctima que es veu molt clara-

ment que és el mateix autor, el qual, com un déu, ha creat un espai particular per a la venjança tot convertint la seua víctima en un personatge d'una història que controla ell en tot moment.

En resum, l'autor ens ve a dir que el dimoni no es compadeix ni perdona, que com a molt accepta que la víctima li enllustre les botes, esdevinga vassall, fidel alumne d'un mestratge inexistente. No pot acceptar cap autor que el supere, cap obra que s'enlaire sense el seu permís. Però la víctima-alumne aprén, construeix la seua teranyina en silenci i des del silenci cova la venjança sense compassió.

Mentrestant, en cada pàgina descobrim les misèries no tan sols del personatge sinó de l'univers que l'envolta, un univers hipòcrita on l'obra sembla que vaja en darrer terme i on prima el poder.